

1

Nechť $\mathbf{A}$ je objektivní tenzor neboli $\mathbf{A}^* = \mathbf{O} \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{O}^T$. Je-li $\vec{y} = \nabla \cdot \mathbf{A}$, chceme ukázat, že $\vec{y}^* = \mathbf{O} \cdot \vec{y}$.

$$\begin{aligned} [\vec{y}^*]_i &= [\nabla^* \cdot \mathbf{A}^*]_i = [\nabla^* \cdot (\mathbf{O} \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{O}^T)]_i = \frac{\partial}{\partial x_k^*} (\mathbf{O} \cdot \mathbf{A} \cdot \mathbf{O}^T)_{ki} = \frac{\partial}{\partial x_k^*} (\mathbf{O}_{kl} \mathbf{A}_{lm} \mathbf{O}_{mi}^T) = \\ &= \frac{\partial}{\partial x_k^*} (\mathbf{O}_{kl}) \mathbf{A}_{lm} \mathbf{O}_{mi}^T + \mathbf{O}_{kl} \frac{\partial}{\partial x_k^*} (\mathbf{A}_{lm}) \mathbf{O}_{mi}^T + \mathbf{O}_{kl} \mathbf{A}_{lm} \frac{\partial}{\partial x_k^*} (\mathbf{O}_{mi}^T) = \mathbf{O}_{kl} \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_k^*} = \\ &= \mathbf{O}_{kl} \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_n} \frac{\partial x_n}{\partial x_k^*} = \mathbf{O}_{kl} \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_n} \mathbf{O}_{nk}^T = \mathbf{O}_{nk}^T \mathbf{O}_{kl} \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_n} = \\ &= \delta_{nl} \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_n} = \mathbf{O}_{im} \frac{\partial \mathbf{A}_{lm}}{\partial x_l} = \mathbf{O}_{im} [\nabla \cdot \mathbf{A}]_m = [\mathbf{O} \cdot (\nabla \cdot \mathbf{A})]_i = \underline{\underline{[\mathbf{O} \cdot \vec{y}]_i}}. \end{aligned}$$

2

K tomuto krátkému důkazu využijeme odvozený vztah ze přednášky $\mathbf{F}^* = \mathbf{O} \cdot \mathbf{F}$.

$$J^* = \det(\mathbf{F}^*) = \det(\mathbf{O} \cdot \mathbf{F}) = \det(\mathbf{O}) \det(\mathbf{F}) = J,$$

kde jsme využili toho, že determinant rotační¹ matice $\mathbf{O}$ vždy je roven 1.

3

S předpokladem, že teplota T je objektivní skalár, si k tomuto důkazu stačí uvědomit, že diferenciální operátory vzhledem k referenční konfiguraci (Grad, Div) jsou také objektivními skaláry, referenční konfigurace totiž není nijak ovlivněna pohybem pozorovatele.

$$\vec{G}^* = \text{Grad}^* T^* = \text{Grad } T = \vec{G}.$$

4

Cíl je dokázat implikaci $\mathbf{t} = \eta_1(\nabla \cdot \vec{v})\mathbf{I} + \eta_2(\nabla \vec{v} + \nabla \vec{v}^T) \implies \mathbf{t}^* = \eta_1^*(\nabla^* \cdot \vec{v}^*)\mathbf{I} + \eta_2^*(\nabla^* \vec{v}^* + \nabla^* \vec{v}^{*T})$. Budeme přitom předpokládat, že η_1 a η_2 jsou objektivní skaláry (jednotková matice je zjevně objektivní skalár $\mathbf{I}^* = \mathbf{O} \cdot \mathbf{I} \cdot \mathbf{O}^T = \mathbf{I}$), stačí si tedy napočítat divergenci $\nabla^* \cdot \vec{v}^*$

$$\frac{\partial v_i^*}{\partial x_i^*} = \frac{\partial}{\partial x_i^*} (\mathbf{O}_{ij} v_j + \Omega_{ij}(x_j^* - b_j^*) + \dot{b}_i^*) = \mathbf{O}_{ij} \frac{\partial v_j}{\partial x_i^*} + \Omega_{ij} \delta_{ji} = \mathbf{O}_{ij} \frac{\partial v_j}{\partial x_l} \frac{\partial x_l}{\partial x_i^*} = \mathbf{O}_{ij} \mathbf{O}_{li}^T \frac{\partial v_j}{\partial x_l} = \frac{\partial v_j}{\partial x_j} = \underline{\underline{\nabla \cdot \vec{v}}}$$

a gradient rychlosti $\nabla^* \vec{v}^*$

$$\frac{\partial v_j^*}{\partial x_i^*} = \frac{\partial}{\partial x_i^*} (\mathbf{O}_{jk} v_k + \Omega_{jk}(x_k^* - b_k^*) + \dot{b}_j^*) = \mathbf{O}_{jk} \frac{\partial v_k}{\partial x_l} \frac{\partial x_l}{\partial x_i^*} + \Omega_{jk} \delta_{ki} = \mathbf{O}_{jk} \mathbf{O}_{li}^T \frac{\partial v_k}{\partial x_l} + \Omega_{ji} = \underline{\underline{[\mathbf{O} \cdot \nabla \vec{v} \cdot \mathbf{O}^T + \Omega^T]_{ij}}}.$$

Víme, že Cauchyho tenzor $\mathbf{t}$ je objektivní, a proto platí $\mathbf{t}^* = \mathbf{O} \cdot \mathbf{t} \cdot \mathbf{O}^T$, pro levou stranu naopak můžeme psát

$$\eta_1(\nabla \cdot \vec{v})\mathbf{O} \cdot \mathbf{I} \cdot \mathbf{O}^T + \eta_2(\mathbf{O} \cdot \nabla \vec{v} \cdot \mathbf{O}^T + \mathbf{O} \cdot \nabla \vec{v}^T \cdot \mathbf{O}^T + \Omega + \Omega^T) = \underline{\underline{\mathbf{O} \cdot [\eta_1(\nabla \cdot \vec{v})\mathbf{I} + \eta_2(\nabla \vec{v} + \nabla \vec{v}^T)] \cdot \mathbf{O}^T}},$$

z čehož je vidět, že námi dokazovaná implikace platí.

¹Pouze ortogonální matice by nestačila, ta má determinant ± 1 , ne 1.

5

Přepíšeme si všechny tři zadané body do rovnic

$$\dot{\mathbf{e}}_A = \dot{\mathbf{e}}_B, \quad (1)$$

$$\mathbf{t}^D = \mathbf{t}_A^D + \mathbf{t}_B^D, \quad (2)$$

$$\mathbf{e}_B = \mathbf{e}_{visc,B} + \mathbf{e}_{el,B}. \quad (3)$$

Když rovnici (3) zderivujeme a srovnáme s rovnicí (1), dostaneme

$$\dot{\mathbf{e}}_A = \dot{\mathbf{e}}_{visc,B} + \dot{\mathbf{e}}_{el,B}.$$

Nyní si uvědomme, že $\dot{\mathbf{e}}_A = \mathbf{d}$, které vystupuje v zákonech zachování hybnosti a energie. S využitím konstitutivních vztahů pro elasticitu a viskozitu, můžeme rovnici výše přepsat jako

$$\mathbf{d} = \frac{\mathbf{t}_B^D}{2\eta_B} + \frac{\dot{\mathbf{t}}_B^D}{2\mu} = \frac{\mathbf{t}^D - \mathbf{t}_A^D}{2\eta_B} + \frac{\dot{\mathbf{t}}^D - \dot{\mathbf{t}}_A^D}{2\mu} = \frac{\mathbf{t}^D}{2\eta_B} + \frac{\dot{\mathbf{t}}^D}{2\mu} - \frac{\dot{\mathbf{t}}_A^D}{2\eta_B} - \frac{\dot{\mathbf{t}}_A^D}{2\mu}$$

neboli v elegantnějším zápisu:

$$\dot{\mathbf{t}}^D + \frac{\mu}{\eta_B} \mathbf{t}^D = 2\eta_A \mathbf{d} + \left(1 + \frac{\eta_A}{\eta_B}\right) 2\mu \mathbf{d},$$

což je náš hledaný konstitutivní vztah vycházející z Oldroydova modelu. Na závěr máme zařídit, aby tento vztah byl objektivní. Jak tenzor $\mathbf{t}$, tak tenzor $\mathbf{d}$ sice objektivní jsou, ale materiálová derivace obecně objektivní není. Abychom objektivitu dosáhli, nahradíme tedy materiálové derivace v modelu horními konvektivními derivacemi, které objektivní jsou.

$$\underline{\underline{\overset{\nabla}{\mathbf{t}}^D + \frac{\mu}{\eta_B} \mathbf{t}^D = 2\eta_A \overset{\nabla}{\mathbf{d}} + \left(1 + \frac{\eta_A}{\eta_B}\right) 2\mu \mathbf{d}}}.$$